

**Mārupes novada pašvaldības
SALAS SĀKUMSKOLA**

Spunčiema iela 9, Spunčiems, Salas pagasts, Mārupes novads, LV-2105
Tālrunis 67934172 salasskola@marupe.lv salassakumskola.lv

IEKŠĒJIE NOTEIKUMI

Mārupes novada Salas pagastā

2025.gada 29. augustā

Nr.9

(Kārtības nr.)

Izdota saskaņā ar

Ministru kabineta noteikumu nr. 474

*“Kārtība, kādā nodrošināma izglītojamo profilaktiska
veselības aprūpe, pirmā palīdzība un drošība izglītības
iestādēs un to organizētajos pasākumos”,
Valsts pārvaldes iekārtas likuma 72.pantu,
Bērnu tiesību aizsardzības likumu*

**Kārtība rīcībai, ja Salas sākumskolā tiek konstatēta emocionāla
vai fiziska vardarbība, kas vērsta pret izglītojamo, vai, ja
izglītojamais apdraud savu vai citu personu drošību, veselību vai
dzīvību, kā arī, neievēro izglītības iekšējās kārtības noteikumus.**

1. Vispārīgie jautājumi

1. Kārtība par Salas sākumskolas (turpmāk - izglītības iestāde) direktora un pedagogu rīcību, ja tiek konstatēta fiziska vai emocionāla vardarbība pret izglītojamo (turpmāk – kārtība), mērķis ir novērst fizisku vai emocionālu vardarbību pret izglītojamo, radot vidi laba un godīga cilvēka attīstībai.
2. Kārtība nosaka, kā tiek konstatēti un risināti konflikti vai vardarbība starp izglītojamajiem, starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kā arī starp pedagogiem un vecākiem (vismaz viens likumiskais pārstāvis) par izglītojamo pārkāpumu gadījumiem. Kārtība arī nosaka konkrētas darbības, kas izstrādātas izglītības iestādei konflikta situāciju risināšanai, kā arī prevencijas pasākumus gadījumos, kad izglītojamais bez attaisnojoša iemesla neapmeklē izglītības iestādi, saistībā ar iespējamu vardarbību pret sevi.
3. Darbā ar izglītojamo problēmsituāciju risināšanu tiek ievērota konfidencialitāte. Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likumā noteikto, informācija, kuru par izglītojamo ieguvis izglītības iestādes darbinieks, ir ierobežotas pieejamības, un ziņas, kas jebkādā veidā varētu kaitēt izglītojamā

- turpmākajai attīstībai vai viņa psiholoģiskā līdzsvara saglabāšanai, nav izpaužamas. Visi ar konfliktu izmeklēšanu saistītie dokumenti glabājas pie izglītības iestādes direktora.
4. Konflikts šīs kārtības izpratnē ir pretēju vēlmju, interešu, viedokļu, pozīciju un mērķu sadursme, sacensība vai ķīviņš starp atšķirīgi domājošiem indivīdiem.
 5. Bērnu tiesību aizsardzības likuma ir definēts vardarbības jēdziens, proti, vardarbība ir visu veidu fiziska vai emocionāla cietsirdība, seksuāla vardarbība, nolaidība vai cita veida izturēšanās, kas apdraud vai var apdraudēt bērna veselību, dzīvību, attīstību vai pašcieņu.
 6. Likumā izšķir 4 vardarbības veidus: seksuālā; fiziskā; emocionālā vardarbība, kā arī vecāku nolaidība (novārtā pamešana).
 7. Fiziska vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā veselībai vai dzīvībai bīstams apzināts spēka pielietojums.
 8. Emocionālā vardarbība šīs kārtības izpratnē ir izglītojamā garīgo vajadzību ignorēšana, pašcieņas aizskaršana vai psiholoģiskā ietekmēšana, negatīvi ietekmējot viņa emocionālo attīstību.
 9. Lielākā daļa emocionālās vardarbības un arī novārtā pamešanas (abas nereti pārklājas).
 10. Emocionālās un fiziskās vardarbības vai citu draudu savai un citu personu drošībai gadījumos izglītojamo pienākums ir nepiekrīst draudu izraisītāja rīcībai, nekavējoties saukt palīgā pieaugušos: jebkuru izglītības iestādes darbinieku, laicīgi lūgt palīdzību vecākiem, klases audzinātājam, izglītības psihologam, speciālajam vai citiem pedagogiem.
 11. Gadījumos, kad ir aizdomas vai notiek fiziska vardarbība, administratīvi vai krimināli sodāmi pārkāpumi, pedagogs rīkojas patstāvīgi, novērtējot ārkārtas situāciju. Izglītības iestāde nekavējoties ziņo Valsts policijai, vecākiem, nepieciešamības gadījumā tiek izsaukta neatliekamās medicīniskās palīdzības brigāde.

2. Konflikti starp izglītojamajiem

12. Izglītojamiem, kuri izglītības iestādē sastopas ar jebkāda veida vardarbību, personīgi nekavējoties mutiski vai rakstiski informē par problēmsituāciju un vēršas pie jebkura izglītības iestādes darbinieka, kas iespējami īsā laikā informē izglītojamā klases audzinātāju, tālākās situācijas noskaidrošanai.
13. Ja konstatēts konflikts starp izglītojamiem, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība, tiek veiktas šādas darbības:
 - 13.1. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties nodrošina izglītojamā, kas apdraud savu vai citu personu drošību, veselību un dzīvību, atšķiršanu no pārējās klases izglītojamiem, nepieciešamības gadījumā iesaistot citus izglītības iestādes darbiniekus;
 - 13.2. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) nekavējoties ziņo izglītības iestādes direktora vietniekam audzināšanas darbā un speciālajam pedagogam par konstatēto konflikta situāciju;
 - 13.3. Izvērtējot situācijas apstākļus, tiek izsaukti izglītojamo vecāki un, nepieciešamības gadījumā arī neatliekamā medicīniskā palīdzība un Valsts policija (piemēram, ja vecāks nevar ierasties izglītības iestādē).
 - 13.3. direktora vietnieks audzināšanas darbā vai/un klases audzinātājs, veic pārrunas ar konfliktā iesaistītajām pusēm. Pārrunās tiek pieaicināts arī speciālais pedagogs;
 - 13.4. klases audzinātājs (vai jebkurš darbinieks, kurš konstatējis attiecīgo situāciju) veic ierakstu e-klases žurnālā par notikušo konfliktu (ne vēlāk kā konkrētās konflikta dienas laikā) un informē izglītojamo vecākus, nosūtot ziņu e-klases pastā. Ja konfliktu konstatējis kāds cits darbinieks, ne klases audzinātājs, informācija sniedzama arī klases audzinātājam un direktoram.

13.5. ja konflikta situācija nav atrisināta, tad klases audzinātājs iesniedz rakstisku iesniegumu izglītības iestādes direktoram, tālāk lemjot par atbalsta personāla piesaisti situācijas risināšanai;

13.6. pamatojoties uz klases audzinātāja rakstisko iesniegumu, izglītības iestādes direktors aicina konfliktā iesaistīto izglītojamo vecākus uz sarunu klātienē izglītības iestādē, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt. Sarunā tiek pieaicināti atbalsta komandas darbinieki un klases audzinātājs..

14. Pēc notikuma izvērtēšanas, ja tiek konstatēts, ka arī turpmāk audzēkņa uzvedība apdraud savu un pārējo audzēkņu drošību, veselību un dzīvību, izglītības iestādes vadītājs, lemj par mācību (obligātā satura) nodrošināšanu uz laiku citā telpā un atbalsta pasākumu piemērošanu.
15. Vecāku un likumisko pārstāvju pienākums ir sadarboties ar izglītības iestādi, kurā mācās bērns, tai skaitā ar pedagogiem un citām izglītības procesa īstenošanā iesaistītajām personām.
16. Ja izglītojamā uzvedībā nav uzlabojumu un vecāki nevēlas sadarboties ar izglītības iestādi, situācijas risināšanā, izglītības iestāde sasauc starpinstitūciju sanāksmi, kas lemj par turpmākajiem atbalsta pasākumiem izglītojamam. Sanāksmē pieaicina izglītības iestādes atbildīgos speciālistus, izglītojamā vecākus, pašvaldības izglītības speciālistu vai pārstāvjus no attiecīgās pašvaldības izglītības pārvaldes, sociālā dienesta, bāriņtiesas, Valsts bērnu tiesību aizsardzības centra un citus speciālistus.

3. Konflikti starp izglītojamo un izglītības iestādes darbinieku

17. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta komandas darbinieku, kura laikā saskatāma fiziska vai emocionāla vardarbība pret pedagogu vai izglītības iestādes atbalsta darbinieku, tiek veiktas šādas darbības:

17.1. pedagogs vai izglītības iestādes darbinieks vēršas pie izglītības iestādes direktora ar rakstisku iesniegumu ar situācijas aprakstu;

17.2. izglītības iestādes direktors sazinās ar izglītojamā vecākiem un veic pārrunas klātienē izglītības iestādes telpās;

17.3. izglītības iestādes direktors organizē sarunu, kurā piedalās konfliktā iesaistītās puses, tostarp pēc nepieciešamības pieaicina speciālo pedagogu, izglītības psihologu, māsu bērnu aprūpē vai citu atbalsta personālu situācijas risināšanai, kuras laikā cenšas konfliktu atrisināt.

18. Ja noticis konflikts starp izglītojamo un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kura laikā izglītojamais informējis savus vecākus un vecāki pedagoga vai izglītības iestādes darbinieka rīcību novērtējuši kā nepedagoģisku (nepedagoģiski profesionālās ētikas pārkāpums), tiek veiktas šādas darbības:

18.1. izglītības iestādes direktora klātbūtnē vecāki veic pārrunas ar pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku, kurš ir iesaistīts konflikta situācijā;

18.2. ja vecāki ar pedagogu konflikta situāciju nevar atrisināt, tad:

18.2.1. izglītojamā vecāki raksta iesniegumu par notikušo izglītības iestādes direktoram, detalizētai izvērtēšanai;

18.2.2. izglītības iestādes direktors pieprasa rakstisku paskaidrojumu pedagogam vai izglītības iestādes darbiniekam;

18.2.3. izglītības iestāde uz rīkojuma pamata izveido komisiju un izvērtē konfliktu, kuras sastāvā bez izglītības iestādes direktora ir vēl vismaz 1 pedagogu pārstāvis un 1 atbalsta darbinieks;

18.2.4. tiek veiktas pārrunas atsevišķi ar izglītojamā vecākiem un pedagogu vai izglītības iestādes darbinieku; ja nepieciešams uz noslēguma sarunu pieaicina personu no izglītības iestādes dibinātāja, vietējās Bāriņtiesas vai Sociālā dienesta;

18.2.5. pēc notikuma izvērtēšanas, pēc nepieciešamības, izglītības iestādes direktoram ir tiesības pielietot disciplinārsodus (piezīme; rājiens), atstādināt darbinieku no darba vai izteikt darba uzteikumu;

18.2.6. ja netiek konstatēta pedagoga vai atbalsta darbinieka vainojama rīcība, izglītības iestāde nosūta motivētu skaidrojumu par darbinieka darbības izvērtējumu un atbilstību attiecīgiem normatīvajiem aktiem un ētikas principiem.

19. Ja viena un tā pati persona sistemātiski (vairāk kā divas reizes) izraisa konfliktu, realizē fizisku un emocionālu vardarbību pret izglītības iestādes darbinieku vai skolēnu, izglītības iestādes direktors ziņo par to tiesībsargājošām iestādēm (Valsts policijai, Valsts bērnu tiesību aizsardzības centram u.c.)

20. Pedagogam ir tiesības vardarbības gadījumā saņemt izglītības iestādes direktora un dibinātāja atbalstu.

Salas sākumskolas direktore:

N.Priedīte